„Uram, hallgasd meg én imádságomat…” A magánáhítat könyvei a középkor végén

2023/04/22 - 2023/05/31

Időszaki kamarakiállítás az OSZK-ban

[1]

Az őszentsége Ferenc pápa magyarországi látogatásának tiszteletére megrendezett időszaki kiállításunkon a késő középkori Magyar Királyságban és tágabb környezetében magánáhítat céljára használt latin és népnyelvű kézírásos és nyomtatott könyvek különböző típusait mutatjuk be.

Az időszaki kiállítás **2023. május 31-ig** ingyenesen látogatható
a könyvtár nyitvatartási idejében,
keddtől szombatig 10 és 18 óra között.

Korondi Ágnes kurátor meghívója (**videó** [1])

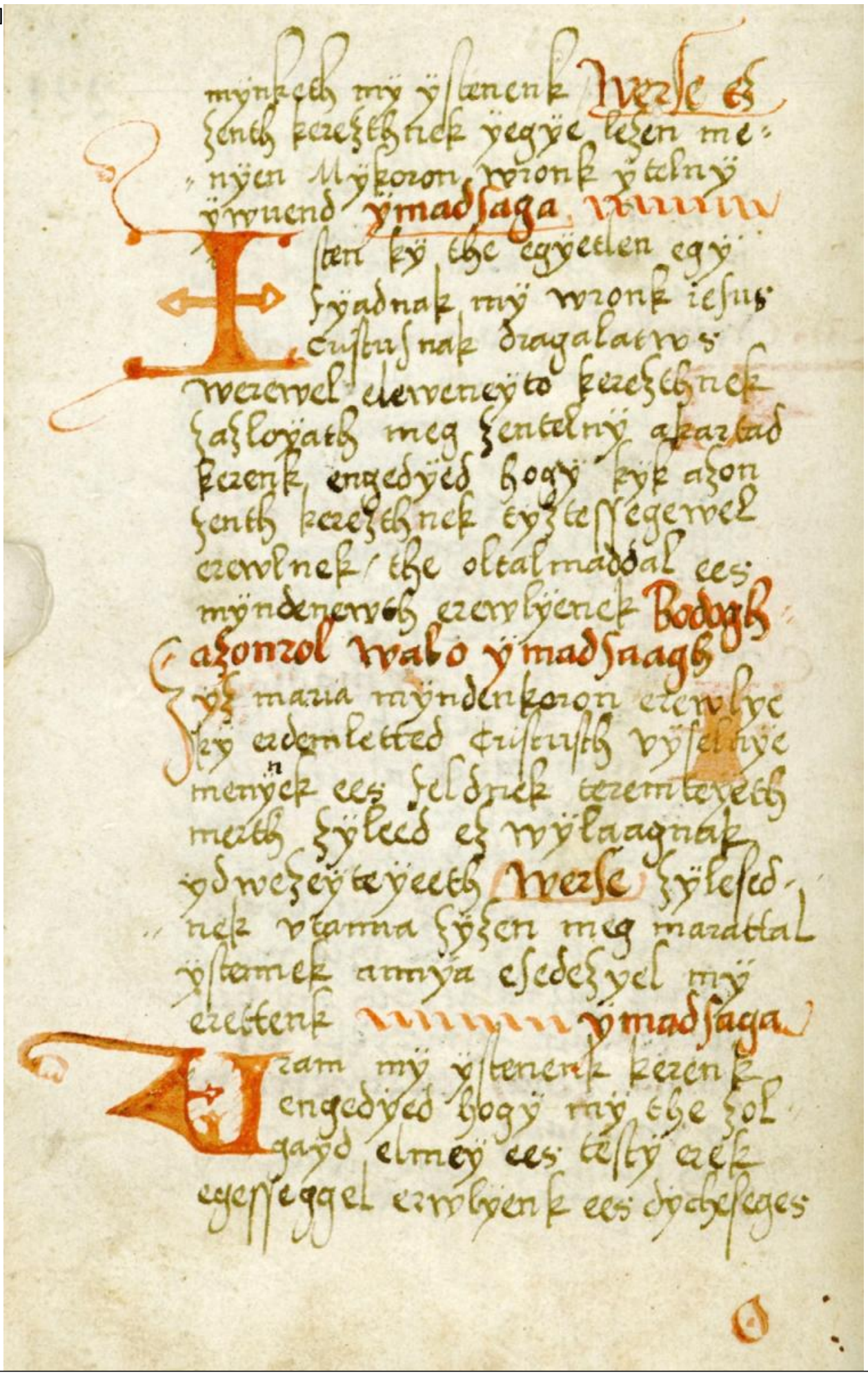
„…mikoron imádkozandol, menj be te titkod házadban, és ajtód betevén imádjad te atyádat az titok helyen” – tolmácsolta a 16. század eleji *Jordánszky-kódex* [2] evangéliumfordítása Jézus tanítását az Istenhez fordulásról. Az imádkozásnak ez a magányos, egyéni formája a középkor kései századaiban egyre jobban felértékelődött, s a közösségi imádkozás (mise, zsolozsma) fontos kiegészítőjévé vált. Az olvasni tudás fokozatos terjedésével azoknak a latin és népnyelvű kéziratoknak a száma is egyre szaporodott, amelyek a magánáhítat megéléséhez kínáltak imaszövegeket.

Graaazum acho,
Nudes et graaas
tibi ago o ſanctiſſi
ma et potentiſſia
trinitas de beneficijs tue

[3]

ſeruoꝛs et m
ſeratoꝛ/ pacıens
et multum m
ſeruoꝛs/ magne
et terribilis deus: Tibi ꝯ

[4]

mÿnketh mÿ ÿstenenk Iwrse es
ſenth kereſztheck ÿegÿe legen me-
nÿen Mÿkoron, wronk ÿtelnÿ
ÿwuend ÿmadſaga
Iſten kÿ the egÿedlen egÿ
ſÿadnak mÿ wronk ieſus
cruſtuſnak dragalatwos
werewel elewenetÿto kereſztheck
ſaſſoÿath meg ſentelnÿ akaratad
kzenk engedÿed hogÿ kÿk azon
ſenth kereſztheck ÿÿztelſegewel
ezewlneck/ the oltalmadoal ees
mÿndenewth ezewlÿenek Bodogh
azonzol Wasó ÿmadſaagh
Szÿz maria mÿndenkoron ezewlÿe
kÿ edemletted cÿriſtuſth vÿſelÿe
menÿeck ees ſeldnek teremtoeth
meth ſÿleed es wÿlaagnak
ÿdwezeÿ teÿeeth Wrse ſÿleſed-
neck vtanna ſÿzen meg maradtal
ÿſtenek atmÿa eſedeſyel mÿ
ezeltenk ÿmadſaga
Uram mÿ ÿstenenk kezenk
engedÿed hogÿ mÿ the ſol
gaÿod elmeÿ ees teſtÿ ereſ
egeſſeggel ezewlÿenk ees dÿcheſeges

[5]

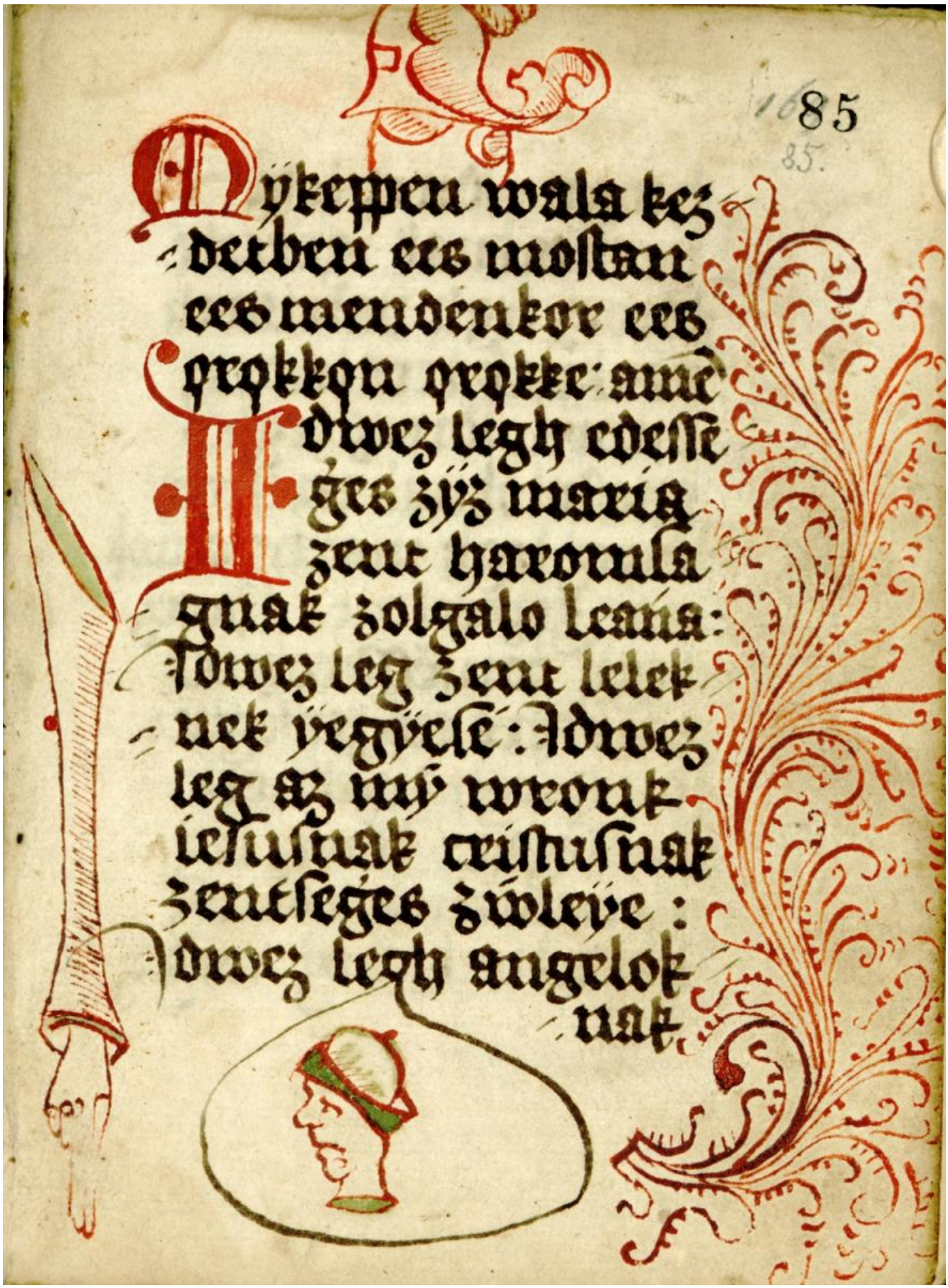
A kiállított hét kódex és egy nyomtatvány, valamint az ezeket kiegészítő, digitális eszközön hozzáférhető anyag segítségével bevezetjük a látogatót a késő középkori imakönyvek színes világába.

Kamarakiállításunk betekintést nyújt a késő középkori latin és anyanyelvű imádságoskönyvek világába, s e sokszor nagyon személyes összeállításokon keresztül megrendelőik, használóik lelki életébe s akár mindennapjaiba, a középkor végi emberek lelki életébe, aggodalmaiba és reményeibe.

A látogatók megtekinthetik gyűjteményünk egyik leggazdagabban díszített kéziratát, megtudhatják, mi minden ellen védekezhetett imádsággal egy 16. század eleji apáca vagy világi férfi, s megpróbálkozhatnak a nyelvemlékkódexek magyar imáinak kibetűzésével is.

ÿdeÿben: Amen
'88
88.
MISERICORDIA DOMINI
A M. N. MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

[6]

85
Mykeppen wala kez
detben ees mostan
ees mendenkor ees
orokkon orokke: amē
Adwez legh edesse
ges zÿz maria
zent haromsa
gnak zolgalo leana:
Adwez leg zent lelek
nek ÿegyÿese: Adwez
leg az nÿ wronk
iesustnak crisztusnak
zentseges zÿvere:
Adwez legh angelok
nak

[7]

[8]

[9]

Kurátor: Korondi Ágnes és Sarbak Gábor (ELKH–OSZK Fragmenta et Codices Kutatócsoport)
Tervezés: Gazdag Mária / Lulla Interiors
Grafika: Takács Tamás / Artom Grafika
Kivitelezés: Kiáll Kft.

Kapcsolódó tartalmaink:

Sarbak Gábor kurátor kiállításmegnyitója [10]

A magánáhítat könyvei a középkor végén – kiállításmegnyitó [11]
2023/04/20 - 16:54

Forrás webcím: https://oszk.hu/kiallitasok/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen

Hivatkozások:
[1] https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar/videos/259438213206557/
[2] http://nyelvemlekek.oszk.hu/ism/jordanszkykodex
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_14v.JPG
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_21v.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_88r.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_fol_85r.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Germ_16_fol_80v.JPG
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kamarakiallitas-2023-04-22_ter.jpg
[10] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2023/05/30/_uram_hallgasd_meg_en_imadsagomat_a_maganahitat_konyvei_a_kozepkor_vegen
[11] https://oszk.hu/hirek/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen-kiallitasmegnyito
[12] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2016
[13] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek